

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

**Комітет у справах ветеранів, учасників бойових дій,
учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю**

Р І Ш Е Н Н Я

від 20 грудня 2017 року

Про проект Закону про внесення змін до Закону України "Про соціальний захист дітей війни" щодо пільгового забезпечення дітей внутрішньо переміщених осіб та дітей осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України в районах проведення антитерористичної операції та віднесення їх до категорії дітей війни (реєстр. № 6760)

Розглянувши проект Закону про внесення змін до Закону України "Про соціальний захист дітей війни" щодо пільгового забезпечення дітей внутрішньо переміщених осіб та дітей осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України в районах проведення антитерористичної операції та віднесення їх до категорії дітей війни (реєстр. № 6760 від 18.07.2017), поданий народним депутатом України С. Капліним, Комітет зазначає наступне.

Законопроектом пропонується:

1. Розширити перелік осіб, на яких поширюватиметься чинність Закону України „Про соціальний захист дітей війни”, передбачивши встановлення статусу дитини війни:

а) дітям осіб, перелічених у пункті 19 частини першої статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (осіб з числа військовослужбовців Збройних Сил України та інших збройних формувань, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції);

б) дітям осіб, які отримали статус внутрішньо-переміщеної особи відповідно до Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб».

2. Доповнити перелік пільг дітям війни, надавши право на:

- безоплатний проїзд у межах України на всіх видах транспорту (крім таксі та авіаквитків);
- безоплатне харчування учнів середніх загальноосвітніх шкіл, професійно-технічних закладів освіти, студентів коледжів та технікумів (училищ);
- вступ поза конкурсом до державних вищих закладів освіти, професійно-технічних закладів освіти та на курси для професійного навчання з гарантованою виплатою підвищення на 100% стипендії, незалежно від місця навчання на території;
- безоплатне отримання квитків до театру державної чи комунальної власності, до кінотеатру на показ фільмів для відповідної вікової категорії;
- щорічне безоплатне забезпечення путівкою для санаторно-курортного оздоровлення чи відпочинку або виплату компенсації у розмірі середньої вартості путівки в Україні.

Надавати зазначені пільги пропонується за кошти Державного бюджету у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Міністерство соціальної політики України не підтримує законопроект та зазначає, що Законом України від 26.01.2016 № 936-УІІ „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення соціального захисту дітей та підтримки сімей з дітьми” внесені зміни до Закону України „Про охорону дитинства”, якими визначено нову категорію населення, яка потребує допомоги з боку держави, - діти, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів.

Постановою Кабінету Міністрів України від 05.04.2017 № 268 затверджено Порядок надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів.

Право на отримання статусу та подальше проведення заходів соціального захисту має дитина, яка внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, зокрема, отримала поранення, контузію, каліцтво.

Міністерство культури України зазначає, що механізм запропонованої моделі містить у собі великий корупційний ризик – театри/кінотеатри штучно завищуватимуть вартість квитка. Таким чином, враховуючи численність такої категорії населення як діти, держава може понести чималі фінансові збитки. З огляду на зазначене Міністерство не підтримує даний законопроект.

Головне науково-експертне управління зазначає, що предметом регулювання Закону України «Про соціальний захист дітей війни» є правовий статус та соціальний захист лише осіб, які є громадянами України та яким на час закінчення (2 вересня 1945 року) Другої світової війни було менше 18 років. Тому прирівнювання дітей внутрішньо переміщених осіб та дітей осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну

цілісність України у районах проведення АТО, до дітей війни вбачається сумнівним. Для посилення соціального захисту дітей внутрішньо-переміщених осіб та дітей осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України у районі проведення АТО, юридично коректніше внести необхідні для цього зміни до базових законів у сфері охорони дитинства та захисту осіб, в тому числі дітей, які зареєстровані як внутрішньо переміщені особи: Закону України «Про охорону дитинства» та Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб». Згідно з узагальнюючим висновком Головного науково – експертного управління за результатами розгляду у першому читанні законопроект доцільно відхилити.

Комітет Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції зазначає, що у законопроекті не виявлено корупціогенних факторів – проект відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету звертає увагу, що ухвалення даного законопроекту призведе до збільшення видатків державного та місцевих бюджетів тому потребує коригування дати введення в дію.

Комітет Верховної Ради України з питань європейської інтеграції дійшов висновку, що зазначений законопроект не належить до пріоритетних сфер адаптації законодавства України до законодавства ЄС, отже не потребує експертного висновку Комітету.

Комітет підтримує ідею законопроекту, направлену на підвищення рівня соціальної захищеності дітей, які постраждали внаслідок проведення антитерористичної операції. Водночас, зазначає про таке:

1) відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» учасники антитерористичної операції, які приймали участь в антитерористичній операції у складі добровольчих формувань, та які у подальшому увійшли до складу, зокрема, Збройних Сил України мають право на встановлення статусу учасника бойових дій (п.20 ст.6); особи, які отримали інвалідність у зв'язку із пораненням, контузією або каліцтвом під час участі в АТО, надається статус інваліда війни (ст.7); членам сімей загиблих (померлих) таких осіб встановлюється статус члена сім'ї загиблого (абзац 15 п.1 ст. 10). Проте, законопроектом статус дитини війни надається лише дітям осіб, перелічених у пункті 19 частини першої статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (дітям осіб з числа військовослужбовців Збройних Сил України та інших збройних формувань, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції);

2) законопроектом пропонується надати право дітям війни на вступ поза конкурсом до державних вищих закладів освіти, професійно-технічних закладів освіти та на курси для професійного навчання. Проте, відповідні зміни до законів України «Про вищу освіту» та «Про професійно-технічну освіту» не вносяться;

3) Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо посилення

соціального захисту учасників АТО, учасників Революції Гідності та членів сімей загиблих таких осіб» №2203-VIII, який набере чинності 24.02.2018, буде законодавчо врегульоване питання соціального захисту дітей, які стали інвалідами внаслідок поранень чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних від вибухових речовин, боєприпасів і військового озброєння на території проведення антитерористичної операції;

4) автор в пояснювальній записці зазначає, що законопроект не потребує додаткових витрат з Державного бюджету. Проте, аналіз законодавчої ініціативи свідчить, що додаткові видатки Державного бюджету будуть мати місце. З огляду на зазначене Міністерство фінансів України не підтримує поданий законопроект.

На думку Комітету, при розгляді порушених питань необхідно знайти такі шляхи вирішення проблемних питань у сфері соціального захисту населення для всіх категорій осіб, які по-перше: дозволять досягти збалансованості між фінансовою спроможністю Держави та інтересами вразливих категорій населення, по-друге: дадуть можливість виконувати вже прийняті рішення, а нові пропозиції будуть реально забезпечені фінансовими ресурсами. Без вишукування фінансових ресурсів та одночасного внесення змін до Бюджетного кодексу України, законодавча пропозиція, викладена в законопроекті за реєстр. № 6760, носить декларативний характер та, відповідно, призведе до посилення напруги в суспільстві.

З урахуванням проведеного обговорення, **Комітет вирішив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про соціальний захист дітей війни» щодо пільгового забезпечення дітей внутрішньо переміщених осіб та дітей осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України в районах проведення антитерористичної операції та віднесення їх до категорії дітей війни (реєстр. № 6760), поданий народним депутатом України Капліним С.М., за результатами розгляду у першому читанні відхилити.

2. Співдоповідачем на пленарному засіданні з цього питання визначити Першого заступника голови Комітету Бурбака М.Ю.

Голова Комітету

О. ТРЕТЬЯКОВ